

SAKARYA
**Gençlik
Profili**

ÇALIŞTAY
RAPORU

SAKARYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

SAKARYA

Gençlik Profili

ÇALIŞTAY
RAPORU

SAKARYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

Sakarya Büyükşehir Belediyesi Kùltür Yayınları

Yayın No: 49

© Sakarya Üniversitesi Gençlik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Rapor: 2

Yazarlar

Abdullah İNCE, Furkan BEŞEL, İsmail AKYÜZ, Kübra CEVHERLİ,
Sevim ATILA DEMİR, Sümeyye DERİN

Tasarım ve Uygulama

Mücahit KOFOĞLU

Son Okuma

Melike ARIK, Muhammed Furkan KOÇAK

Yayın Tarihi ve Yeri

Temmuz 2022, Sakarya

Gelişim Ofset (Sertifika No: 50351)

ISBN

978-605-9978-21-7

İletişim

www.sakarya.bel.tr / kultur.sanat@sakarya.bel.tr / 44 44 054

Bu rapor, Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı desteğiyle Yürütölen "Sakarya Gençlik Profili, Gençliğin Beklentileri ve Gençlik Hizmetlerinin Geliştirilmesi" projesi kapsamında gerçekleştirilen çalıştay verilerinden üretilmiştir.

İçindekiler

TEŞEKKÜR	5
TAKDİM.....	7
YÖNETİCİ ÖZETİ	9
SAKARYA GENÇLİK PROFİLİ ÇALIŞTAYI RAPORU.....	19
ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ KATILIMCI GÖRÜŞLERİ	24
A. KAMU KURUMU TEMSİLCİLERİ.....	25
1. Gençlerin Potansiyellerinin Değerlendirilmesi-Potansiyeller İçin Altyapı Sağlanması	25
2. Gelecek Kaygısı	28
3. Ekonomik Problemler.....	29
4. Zararlı Alışkanlıklar	30
5. Teknoloji/Sosyal Medya Kullanımı	30
6. Yetişkin-Genç İletişimi.....	33
7. Değerlerdeki Değişim	36
8. Din(dartık) Algısı.....	39
9. Çevresel İmkânlara Yönelik Bilgi Yetersizliği	40
10. Sektör-Öğrenci Buluşması	42

B.	STK/ÖZEL SEKTÖR TEMSİLCİLERİ.....	43
1.	Potansiyellerin Değerlendirilmesi	43
2.	İstihdam Politikaları	44
3.	Gençlik Mekânlarının Denetimi	44
4.	Sektör-Öğrenci İşbirliği.....	45
5.	Teknolojinin (Doğru) Kullanımı	45
6.	Zararlı Alışkanlıklar	47
7.	Değerlerin Değişimi	48
8.	Çözüm Önerileri.....	49
C.	ÖĞRENCİ TEMSİLCİLERİ.....	51
1.	Potansiyellerin Değerlendirilmesi	52
2.	Kategorize Etme	53
3.	Gençlerin Algıladığı Problemler.....	54
	SONUÇ.....	60
	ÇALIŞTAY KURULLARI	63

TEŞEKKÜR

Gençlik; bedensel, ruhsal, sosyal, ahlaki gelişim ve kişiliğin oluşmasında hassas bir süreçtir. Bu sebeple gençler; gelecek kaygısı, bunalımlar, yanılgılar, tezatlar, kararsızlıklar ve çatışmalar yaşayabilmektedir. Diğer taraftan gençlik, tutkuların ve ideallerin fizlendiği, kendini ispat ve kimliğini bulma dönemidir.

Sakarya Büyükşehir Belediyesi olarak gençlerimize yönelik yatırımların ve organizasyonların sayısını her geçen gün artırıyoruz. Yürüttüğümüz çalışmalarla gençliğin yanında oluyoruz. Bir talep, sorun karşısında sorumluluklarımızı yerine getiriyor, STK'lara verdiğimiz desteklerle gençlerimizin yanında oluyoruz. Gençlerimizle birlikte, 5 Sosyal Gelişim Merkezi, 15 SAMEK, Yaşayarak Öğrenme Merkezi, Macerapark, Alicanlar Konağı, Ayçiçeği Bisiklet Vadisi, Ekrem Karaberberoğlu Altyapı Tesisleri gibi merkezlerde çalışmalar yürütüyoruz.

Gençlere yönelik yürüttüğümüz projelerden biri de Genç Katılımlı Proje Atölyesidir. Bu proje kapsamında gençlerimiz, Sakarya için hayalini kurdukları fikirlerini projelendiriyor. Bu projeler, içerisinde gençlerin

olduğu bir jüri tarafından değerlendiriliyor ve ilk 10 proje belirleniyor. Belirlenen projeler, internet üzerinden hemşerilerimizin oyuna sunuluyor. Hemşerilerimizin seçtikleri projeleri sahibiyle birlikte hayata geçiriyoruz. Yine ilk 10'a giren projeleri ödüllendiriyoruz.

Gençlik konusundaki projelerde amacımız; yarınlarımız olan gençlerimize yol haritası belirlemek ve sorunlarına çözüm üretmek. Bu konuda gereken sorumluluğu her zaman alıyoruz. Gençlerimizi de sorumluluk almaya teşvik ediyoruz.

Sakarya Büyükşehir Belediyesi olarak, Sakarya Üniversitesi Gençlik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (SAÜ GENÇMER) ile yaptığımız işbirliği protokolü sayesinde, ülkemizin ve milletimizin geleceği genç kardeşlerimize yönelik çalışmalarımızı verilere dayalı bir zemin üzerinde inşa etmeye devam ediyoruz. Projede görev alan proje personelimizi ve hocalarımızı tebrik ediyorum.

Ekrem YÜCE

Sakarya Büyükşehir
Belediye Başkanı

TAKDİM

Halil Cibran, şiirinde “Siz yaysınız, çocuklarınız ise sizden çok ilerilere atılmış oklar” der. Gerçekten de gençleri ileri doğru atılan oka, hafızayı ve birikimi ise yaya benzetebiliriz. Gençlerin yetişkinlerin tecrübelerinden faydalanması gerekmektedir. Ancak yetişkinler olarak gençleri geçmişe davet etmek yerine gençlerle birlikte geleceği inşa etme hedefine kilitlenmeliyiz. Bu hedefe yürüyüşte hiç şüphesiz gençliğe yönelik hizmetlerin bilimsel bir zeminde yürütmesi ve bu zeminin oluşmasında da üniversitelerin görev alması büyük önem arz etmektedir.

Yarım asrı geride bırakan Sakarya Üniversitesi (SAÜ) geçmişinden güç alarak geleceğe emin adımlarla ilerleyen yetkin bir üniversitedir. Üniversitemiz bünyesinde faaliyet gösteren araştırma merkezleri belirledikleri odak alanlar üzerine bilgi, fikir ve uygulamaya yönelik öneriler üreterek hem bilimsel çalışmalara katkı sunmakta hem de topluma fayda ilkesinin gereğini yerine getirmektedir.

Üniversitemiz bünyesinde bir süredir faaliyetini sürdüren Gençlik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma

Merkezi (SAÜ GENÇMER) gençlik ile ilgili proje, çalıştay, sempozyum, araştırma, rapor gibi çalışmalar yapmak üzere kurulmuş bir araştırma merkezidir. SAÜ GENÇMER üniversite bünyesinde yaptığı çalışmalar yanında şehrimizdeki kurumlar başta olmak üzere resmi kurum ve sivil kuruluşlarla ortak çalışmalar yürütmektedir.

Merkez ile Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında imzalanan bir protokol kapsamında Sakarya'nın gençlik profilini çıkarmayı, gençlerin sorun ve beklentilerini tespit etmeyi hedefleyen bir proje ortak çalışmaların en güzel örneğini teşkil etmektedir. Bu proje kapsamında üretilecek bilgilerle şehrimizde gençliğe yönelik çalışmaların bilimsel bir zemin üzerinde sürdürülmesi daha da kolaylaşacak; gençlerle birlikte ülkemizin geleceğini inşa etme çabası ete kemiğe bürünecektir.

Projeye destekleri için Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığına teşekkür eder, gayretli çalışmaları için SAÜ GENÇMER araştırmacılarını tebrik ederim.

Prof. Dr. Fatih SAVAŞAN

Sakarya Üniversitesi Rektörü

YÖNETİCİ ÖZETİ

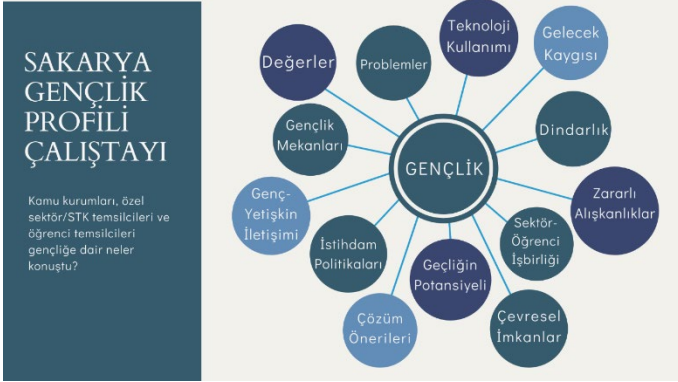
Gençlik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (GENÇMER) gençliğe yönelik araştırmalar yapmak, projeler yürütmek, gençlerin sorun ve beklentilerini tespit etmek, gençlikle ilgili çalışma yapan kurum ve kuruluşlara rehberlik etmek, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak hedefiyle Sakarya Üniversitesi bünyesinde kurulmuş bir araştırma merkezidir. Merkez bünyesinde; gençlik konusu ile ilgili raporlama, proje ve yayın çalışmaları, çalıştaylar ve sempozyumlar sürdürülmektedir.

Merkezin çalışmaları kapsamında 23 Mart 2022 tarihinde Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Eksen Derneği'nin katkıları ile *"Sakarya Gençlik Profili Çalıştayı"* düzenlenmiştir. Bu çalıştay Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından desteklenen *"Sakarya Gençlik Profili, Gençliğin Beklentileri ve Gençlik Hizmetlerinin Geliştirilmesi"* projesi kapsamındaki çalışmalardan biridir. Çalıştaya gençlere yönelik çalışmalar yürüten kamu kurumlarının temsilcileri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, özel sektör temsilcileri ve öğrenci temsilcileri katılmıştır.

Çalıştayın odak noktası *Sakarya Gençliğidir*. Bu sebeple sonuçlar Sakarya örneklemini ile sınırlıdır.

Çalıştayın düzenlenmesinde başta merkez yönetiminde görev yapan öğretim üyelerimiz ve öğrenci asistanlarımız olmak üzere, Sakarya Üniversitesi Rektörlüğüne, Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığına ve Eksen Derneğine teşekkür ederim. Çalıştay sırasında tutulan notlara, kayıtların deşifresine ve katılımcıların sonradan gönderdikleri metinlere dayalı olarak elde edilen veriler merkez asistanlarımızca düzenlenmiş ve merkezde görev yapan öğretim üyelerimiz tarafından analiz edilmiştir. Emeği geçen herkese teşekkürü bir borç bilirim.

Metnin devamında çalıştay raporunda detayı verilen katılımcı ifadelerine sadık kalınarak çalıştayda dile getirilen görüşler özetlenmiş ve kısa değerlendirmelerde bulunulmuştur. Rapor özeti, çalıştayın içeriğine uygun olarak kamu kurumları, özel sektör/STK temsilcileri ve öğrenci temsilcilerinin görüşleri olmak üzere üç kategoride düzenlenmiştir.

Kamu Kurumu Temsilcilerinin Değerlendirmeleri

Gençlere yönelik kurumsal faaliyetleri sebebiyle, kamu kurum temsilcilerinin Sakarya'daki gençlere yönelik gözlem ve tespitleri oldukça önemlidir. Bu noktada ele alınan başlıklar ve öne çıkarılan hususlar aşağıdaki gibidir;

Gençlerin bazı alanlarda kaygı ve endişe içinde oldukları görülmektedir. Bu kaygılar demografik değişkenlere göre çeşitlenmektedir. Gençler; **donanımlı, özgüveni yüksek ve potansiyel sahibidir** ancak iyi örnekler gösterilerek gençler doğru yönlendirilmelidir.

Genç **erkeklerde iş bulma kaygısı** dikkat çekmektedir. Geçmişten farklı olarak **genç kızlar da gelecek**

kaygısı ve iş kaygısı taşımaktadır. Gençler arasında **zararlı madde kullanımı** artmakta denetimsiz alanlarda bu eğilimleri besleyen ortamlar bulunmaktadır.

Gençler arasında **sosyal medya kullanımı** artmaktadır ancak bu olgu dijitalleşmenin gereklilikleri ile birlikte değerlendirilmelidir. Bu realiteyi yok saymadan beraberinde ortaya çıkabilecek sorunlar ile yüzleşilebilmeli ve çözüm önerileri getirilebilmelidir. Gençlere, dijital platformların doğru kullanımının öğretilmesi, gençlerin bu konuda yönlendirilmesi pandemi ile daha açık bir gereklilik haline gelmiştir. **Dijital bağımlılık** konusu da bu çerçevede **yeniden ele alınmalıdır**.

Gençlerle yetişkinler arasında bir **iletişim problemi** vardır ancak katılımcılara göre sorun ağırlıklı olarak gençlerde değildir. Yetişkinlerin, gençleri anlama konusunda çaba sarf etmesi gerekmektedir. Yetişkin katılımcılar, gençlerin aileleri tarafından yeterince anlaşılamadığını, **gençlerin bilgiden çok ilgiye** ihtiyacı olduğunu gözlemlemektedir.

Gençlerde değerleri bilme konusunda bir problem yoktur. Ancak bunların uygulanmasında problemler

bulunmaktadır. Gençlerde **değer anlayışı ve sorumluluk anlayışı değişmektedir**. Bu durum kuşaklararası farklılaşmanın yansıması olarak görülebilir. Değer anlayışındaki değişim gençlerin hayata bakışını belirlemektedir. Bu sebeple gençlerin **değerlerinin anlaşılmasına** ihtiyaç vardır. Gençlerin değerlere yönelik kayıtsızlığına, uygun yöntemlerle müdahale edilebilir. Bu konuda şehirleşmenin artmasıyla esneyen toplumsal denetim mekanizmalarını işletmek gerekir.

Türkiye’de **gençlerin dindarlığı** yanlış bir zeminde konuşulmaktadır. Aslında toplumun bütününde gözlemlenen değişim gençlik üzerinden gündeme gelmektedir. **Kimlik inşasını gerçekleştiremeyen gençler**, dini altyapısı güçlü olan ailelerden gelse bile dine mesafeli olabilmektedir. Gençler, din-siyaset ilişkisi konusuna dikkat edilmesi gerektiğini düşünmektedir. Son dönemde fazlaca gündem olan gençlerin deizme ve ateizme kaydığı yönündeki gözlemler çalıştay katılımcıları tarafından doğrulanmamıştır.

Devlet kurumları gençlere yönelik bazı imkânlar sunmaktadır. Ancak **oryantasyon eksikliği** sebebi ile

gençlerin bir kısmı bu imkanların varlığından haberdar değildir. Bu konuda oluşturulacak iletişim ağı gençlerin imkânlarla erişimini kolaylaştıracaktır.

STK/Özel Sektör Katılımcılarının Değerlendirmeleri

Gençlik çalışmalarında önemli paydaşlardan biri de STK'lar ve özel sektör temsilcileridir. Bu kuruluşlar farklı sosyo-ekonomik koşullardaki gençlere temas etmektedir. Bu nedenle özellikle istihdama yönelik dönüşümlerin resmedilmesinde başvurulması gereken kaynaklardan biridir.

Üniversite mezunu sayısı hızla artmaktadır. Ancak katılımcılara göre **istihdam politikaları** ile gençlik politikaları arasında uyumsuzluk bulunmaktadır.

Öğrencilerin **sektör tarafından desteklenmesi** mümkündür. Sakarya'nın bu konuda potansiyeli iyi noktadadır. Gençlere, girişimcilik alanı başta olmak üzere liderlik yapacak **"dijital liderleri"** örnek göstermek yerinde olacaktır.

Değişen ve gelişen dünyayı görmeli ve **sosyal med-
yayı** gençlerin yaptığı gibi bir iletişim aracı olarak de-
ğerlendirmeliyiz.

Gençlerin **özgürlük tanımında problemler** bulun-
maktadır. Gençler mutlak hürriyet istiyorlar; ancak
sınırsız bir özgürlük olamayacağından özgürlüğün
sınırlarının gençlere anlatılması gerekmektedir. Di-
ğer bir deyişle özgürlük algısının sosyolojik zemini
önem taşımaktadır.

Gençlerin **iyi yönlerinin görülmesi** gerekiyor. Genç-
lerin ailelerine güvenebilecekleri, psikolojik ve sosyal
ihtiyaçlarının karşılanabileceği bir ilişkinin tesis edil-
mesi gerekiyor. Bu konudaki eksiklikler bağımlılığı
da tetikliyor.

Bağımlılık gençliğin önemli sorunlarından biridir.
Bağımlılık yaşı giderek düşmektedir; ancak bunun
sadece Türkiye’de değil **dünyada arttığını** bilmek ge-
rekiyor. Maddi kaygılarla açılan denetimden uzak
mekânlar konusunda **resmi kurumlar** daha fazla rol
almalıdır. Bu hususun STK/özel sektör temsilcileri
tarafından dile getirilmesi ayrıca önemli görülmekte-
dir. Diğer taraftan hem bağımlılıkla mücadelede hem
de bağımlılığa giden yolların görülebilmesi sürecinde

medya araçları ve eğitim kurumlarına büyük sorumluluk düşmektedir.

Öğrenci Temsilcisi Katılımcıların Değerlendirmeleri

Gençlerin beklenti ve sorunlarının gençlerin gözünden nasıl görüldüğü olgunun anlaşılabilmesi için vazgeçilmez bir durumdur. Çalıştayı paydaşı olarak yer alan gençlerin görüşleri aşağıda yer almaktadır;

Eğitim müfredatı ile ilgili değerlendirmelerinde öğrenci temsilcileri, sektöre yönelik **uygulamalı eğitimin gerekliliğine** vurgu yapmıştır. Üniversitelerin bu konudaki imkânları öğrenciler tarafından önemsenmekte ve geliştirilmesi istenmektedir.

Gençler, kendilerinin tanımlandığını, ait olmadıkları ve kendilerini öyle hissetmedikleri bazı **kategorilere dâhil edildiklerini** belirtmekte ancak kendilerini tanımlamaya yönelik olan bu kategorileri benimsemediklerini ifade etmektedirler.

Gençler, içinde yaşadıkları şartlar ve dönem gereği daha çok **sorunlarını dile getirme eğilimindedir**. Öğrencilerin bir kısmı **ekonomik problemler** yaşadıklarını, ekonomik yetersizlikler sebebiyle hedeflerini

gerçekleştiremediklerini ifade etmekle birlikte diğer bir kısmı her dönemde zorlukların yaşanabileceğini belirterek daha **kabul edici bir tutum** benimsemektedirler. Bazı öğrenciler ekonomik standardı yüksek **kafelerin devamlı dolu olmasından yola çıkarak** öğrencilerin ekonomik zorluk yaşadıkları iddiasının genellenemeyeceğini ve **mağduriyet söylemine başvurulduğunu** ileri sürmektedir. Bu yaklaşımın bizzat öğrenci temsilcileri tarafından dile getirilmesi dikkat çekicidir.

Öğrenciler **sosyal medya kullanımının yaygınlaştığını** belirtmekte ve bu artışı **sosyalleşme eksikliğine** bağlamaktadır.

Öğrenci temsilcilerine göre, gençlerin yaşları gereği bazı şeylere karşı **özentisini doğal karşılamak** gerekir. Onlara rol model gösterilmelidir. Çünkü günümüzün gençleri çok **farklı bir dünyada yetişmektedir**. Bilgi kaynakları ve etkileşim alanları oldukça geniştir.

Çalıştay katılımcısı öğrencilerden bazıları, gençlerin değer anlayışlarından yoksun yetişmesinin onlarda **anlam arayışı** doğurduğunu ifade etmektedir.

Çalıştay katılımcılarının görüşleri, paydaşların Sakarya gençliğine yönelik bazı konularda benzer görüşlere sahip olduklarını, bazı konularda da farklı düşündüklerini göstermektedir.

Doç. Dr. Abdullah İNCE
SAÜ GENÇMER Müdürü
Proje Yürütücüsü

SAKARYA GENÇLİK PROFİLİ ÇALIŞTAYI RAPORU

Yaşam, bebeklikten yaşlılığa kadar birçok gelişim döneminden oluşur. Gelişim psikologları gençliği; ergenlik ve beliren yetişkinlik olmak üzere birbirini takip eden iki dönemde ele alırlar. Bu iki dönemin ortak özelliği, yetişkinlik dönemine köprü olmasıdır.

Ergenlik, çocukluğun sona erdiği; ancak henüz yetişkin kimliğinin kazanılmadığı, fiziksel, bilişsel ve sosyo-duygusal gelişim alanlarında birçok değişimin yaşandığı bir geçiş dönemidir. Bu nedenle ergenler, bir yandan kendinde meydana gelen değişimlere uyum sağlamaya çalışırken diğer yandan kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirmeye çalışırlar. Aynı zamanda kimlik arayışı içine girerler ve yeni deneyimler yoluyla kendilerini tanımaya çalışırlar. Merak duygusunun yoğun olduğu bu dönemde ergenler, çeşitli riskli davranışlara ve zararlı alışkanlıklara daha açık hale gelirler. Dolayısıyla ergenlik, yetişkin desteğinin önem kazandığı bir dönemdir.

Beliren yetişkinlik döneminin de bazı temel özellikleri vardır. Bu dönemdeki birey, ergenlik döneminde başlayan kimlik arayışına devam etmektedir. “Ben kimim?” sorusuna cevap aramayı içeren bu arayışta seçilecek mesleğe ve geleceğe dair çeşitli belirsizlik-

ler yaşanır. Bu yönüyle beliren yetişkinlik dönemi, istikrarsızlık ile karakterizedir. Aynı zamanda bu dönemdeki bireyler, çevreye ve diğerlerine odaklanmaktan daha ziyade merkeze kendilerini alırlar ve potansiyellerini değerlendirmeye çalışırlar. Bir ülkenin geleceğini temsil eden beliren yetişkinler için birçok fırsat penceresi bu dönemde açılır. Zira yaşamdaki fırsatların en fazla olduğu dönem, beliren yetişkinliktir. Özellikle kariyer planlamasının yoğun olduğu bu dönemde farklı seçenekler değerlendirilerek geleceğe ilişkin önemli kararlar vermeye çalışılır. Dolayısıyla, beliren yetişkinliğin odak noktasını “gelecek zaman” oluşturur. Bütün bunların yanı sıra her gelişim döneminde olduğu gibi bu dönemin de kendine özgü problemleri vardır. Bu nedenle ergenliği ve beliren yetişkinliği içine alan gençlik dönemine ilişkin problemlerin ve bu problemlere dair çözüm önerilerinin tartışılması yapılacak çalışmalar için temel teşkil edecektir.

Sakarya Üniversitesi Gençlik Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Sakarya’daki gençlerin profilini belirlemek amacıyla 23 Mart 2022 tarihinde Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı’nın desteğiyle “Sakarya Gençlik Profili Çalıştayı” düzenlemiştir. Bu

çalışmaya gençlere hizmet sunan kamu kurumu çalışanları ve özel sektör/STK temsilcileri ile üniversite öğrencisi temsilcileri katılmıştır. Çalıştayda ele alınan konular; kamu kurumu, özel sektör/STK ve öğrenci temsilcileri olmak üzere üç alanda değerlendirilmiş ve üç farklı perspektiften gençlik profili belirlenmiştir. Raporun devamında çalıştayda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Çalıştay katılımcılarının kimlik bilgilerinin gizlenmesi amacıyla katılımcılar katıldıkları kategoriye uygun olarak kodlanmıştır. Kodlamalar KK1E, (Kamu Kurumu Erkek/Kadın 1, 2, ...), ÖSK1K, (Özel Sektör/STK Katılımcısı Erkek/Kadın 1, 2, ...), ÖTK1E, (Öğrenci Temsilcisi Katılımcısı Erkek/Kadın 1, 2, ...) şeklinde yapılmıştır. Katılımcıların görüşleri mümkün olduğunca kendi ifadelerine sadık kalınarak verilmiş ancak anlaşılamayan noktalarda anlamda bir değişikliğe gidilmeden ifade ve üslup açısından düzenlemeler yapılmıştır.

Çalıştay, katılımcıların görüşlerini özgür bir ortamda ifade ettiği bir platformda gerçekleştirilmiştir. Raporun düzenlemesini metin yazarı olarak görev yapan SAÜ GENÇMER araştırmacıları yapmıştır. Metin düzenlenirken analiz biçimi olarak betimsel analiz yöntemi benimsenmiştir. Yazarların metindeki rolü, nitel

araştırma yaklaşımı ve odak grup görüşmesinin analiz biçimine uygun olarak metni düzenlemekle sınırlıdır. Bu sebeple metin içinde verilen katılımcı görüşleri SA GENÇMER ve projeye destek veren Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ KATILIMCI GÖRÜŞLERİ

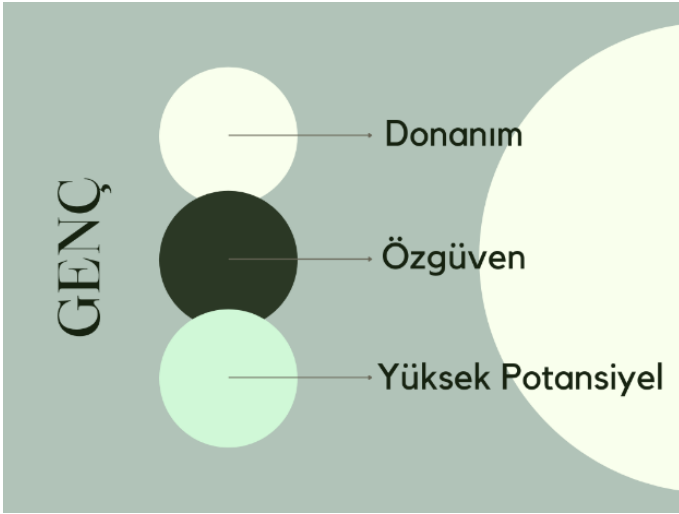
A. KAMU KURUMU TEMSİLCİLERİ

Bu bölümde kamu kurumlarının temsilcilerinden Sakarya gençliği öncelikli olarak gençlere dair gözlemlerini paylaşmaları istenmiştir. Aşağıda görüşleri verilen kamu kurumu temsilcileri arasında Üniversite (akademisyenler, idari personel), Milli Eğitim Müdürlüğü (öğretmenler, okul yöneticileri), Gençlik Spor İl Müdürlüğü (Kredi ve Yurtlar Kurumu personeli, Gençlik Merkezi çalışanları, Gençlik temsilcileri), Sağlık İl Müdürlüğü temsilcileri, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü temsilcileri, İl Emniyet Müdürlüğü temsilcileri, İl Müftülüğü personeli (manevi rehber, gençlik koordinatörleri, din görevlisi) ve psikolog bulunmaktadır.

1. Gençlerin Potansiyellerinin Değerlendirilmesi- Potansiyeller İçin Altyapı Sağlanması

KK1E: Gençlerimizin ciddi bir enerjisi var ve bunun doğru alanlara yönlendirilmesi gerekiyor. Mesela benim tanıdığım, 6 dil (bunlardan biri İbranice) bilen bir kardeşimiz var. Bilgisayar Mühendisliği okuyor.

Gençlerden birisi arayıp yapay zekâ ile çalışan bir silah yapmak istediklerini dile getirdi. Gençlerimizin kendilerini geliştirebilecek etkinlik alanlarının daha fazla açılabilmesi gerektiğini düşünüyorum. Enerjilerini harcayabilecekleri bir alan oluşturulmazsa enerjilerini harcayabilecekleri yanlış alanlar bulabiliyorlar.

KK3K: Nostaljik yaklaşımdan (uzaklaşarak), gençlerin potansiyellerini ortaya çıkaran bir bakış açısı geliştirilmesi gerektiğine inanıyorum.

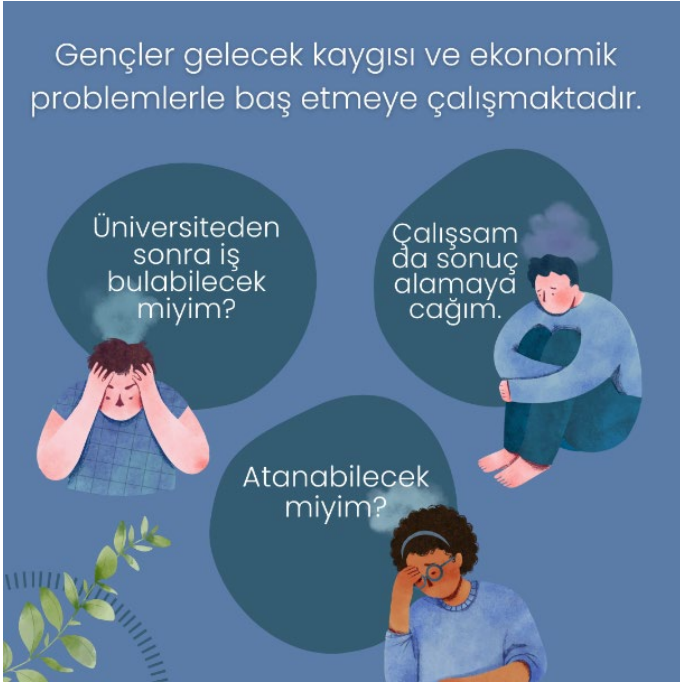
KK5K: Ben gençlerden çok memnunum, gençlerin çok donanımlı olduğunu ve gençlerin özgüvenlerinin

çok yüksek olduğunu, kendilerini çok güzel ifade ettiklerini gözlemliyorum. Z kuşağı güzel bir kuşak. Onlarla sevgi bağı, gönül bağı, güven bağı kurabilmemnin gerekli olduğuna inanıyorum. Ben gençlerimizden ümitliyim, yeter ki onları gözlemleyip destekleyelim, onlara fırsatlar tanıyalım, güvenelim.

KK9E: Demokratik fırsat penceresi; çocuk nüfusunun çalışma çağındaki nüfustan daha az olmasıdır. Yani çalışma çağındaki nüfusun yaşlı nüfustan ve çocuk nüfusundan daha fazla olmasıdır. Türkiye’de demokratik fırsat penceresi 2005 yılında başladı ve bu süreç 30-40 yıl sürüyor. Önümüzde 10 yıl gibi çok az bir süre kaldı. Bu sebeple gençleri bu alanlara yönlendirip ülkeyi kalkındırabiliriz.

KK12E: Bütün olumsuzluklara rağmen çok kaliteli, iyi işler başarabilen gençler, gruplar var. İyi örnekleri göstermiyoruz. Afişe etmiyoruz, örneklemiyoruz.

2. Gelecek Kaygısı

KK1E: Gençlerimizin en büyük problemlerinden biri “Üniversite bittikten sonra atanabilecek miyiz, iş bulabilecek miyiz?”. Özellikle erkeklerin üzerinde bir baskı oluyor, askere gitmesi gerekiyor ve belki de evlenmesi gerekiyor. En büyük sorunlardan bir tanesinin bu olduğunu düşünüyorum.

KK6E: Bizim gençlik yıllarımızda çok fazla gelecek kaygısı olmazdı fakat şimdi kızlarımızda çok fazla gelecek kaygısı, iş kaygısı var. Ben de ekonomik bağımsızlığımı kazanmak istiyorum, şeklinde ifadelerde bulunuyorlar.

KK12E: Gençlerde, çalışsa da sonuç alamayacağına dair bir inanç oluştu.

KK1E: Üniversite öğrencilerimizin büyük çoğunluğunda gelecek kaygısının var olduğu, mezun olup gittikten sonra atanamama/iş bulamama gibi büyük endişeler taşıdıkları bilinmektedir. Mezun olanlarından ücretli öğretmenlik yapanlar, taksicilik yapanlar ya da hizmet sektöründe çalışanların var olduğu bilinmekte olup bir kısmının ise okuduğu alan ile ilgili alanda atamalarının olduğu tespit edilmiştir.

3. Ekonomik Problemler

KK1E: Maddi olarak da yardımcı olmak zorunda kaldığımız öğrenci kardeşlerimiz oluyor.

KK10K: Maddi sıkıntı çeken öğrencilerimiz var, maddi sıkıntıları aşmadan manevi sıkıntılara nasıl çözüm bulacağız? Bursiyerlerimiz vs. var. Ama önce maddi

özüm sunmalıyız. Öğrencinin düzenli paraya ihtiyacı var. Maddi ihtiyaçlar giderildikten sonra manevi ihtiyaçlar giderilebilir.

4. Zararlı Alışkanlıklar

KK12E: Kötü alışkanlıklara eğilim artıyor. Sigara ve alkol kullanımı yaygınlaşmaya devam ediyor. Gruba dâhil olma isteği bu kullanımları artırıyor.

KK1E: Gençlerimizin yüzde ellisinin sigara alışkanlığının olduğu değerlendirilmiş, yüzde yirmilik bir kısmının ise alkol ve uyuşturucu kullandığı değerlendirilmektedir. Alkol ve uyuşturucu kullanan öğrencilere dair veriler bulunmaktadır. Öğrencilerin deneimsiz alanlarda alkol ve uyuşturucu kullanabildikleri şekilde bilgiler duyabiliyoruz.

5. Teknoloji/Sosyal Medya Kullanımı

KK1E: Sosyal medya çok fazla kullanılıyor, gençlerimizin bu konuda dikkat etmesi gerektiğini düşünüyorum. Bölücü faaliyet gösteren oluşumlardan özellikle sosyal medyadan gençlerimizi uzaklaştırmaya çalışıyoruz, gençlerin sosyal medyayı doğru anlamda kullanması gerekiyor.

KK2E: Gençlerin çoğu hayatını bilgisayar, telefon ve oyun üzerine kurmuşlar. Gençlerin sosyal medyadan sosyal meydana çekilmesi gerekiyor ve bu manada desteklenmesi gerekiyor. İkinci bir hayat kurmuş gibiler. Sosyal medyada başka okulda başkalar. Bu anlamda ben de sahanın önemini vurgulamak istiyorum.

KK3K: Eğitimlerimiz dijitalleşti. Bağımlılığa bakış açılarımızı da bu sebeple değiştirmemiz gerekecek.

Bağımlılık bilgisayar başında çok zaman geçirmek gibi algılanıyordu, artık zorunlu olarak orada zaman geçirmek ve orayı kullanmak durumundayız. Durum böyle olunca gençlerin teknolojiyi doğru kullanımının desteklenmesine ihtiyaç var. Bir gencin çağını beslemesi gerekiyor. Artık dünya değişiyor.

KK7K: Gençler teknoloji dünyasına doğuyorlar. Yeşilay'daki "Bağlan ama bağımlı olma" sözünü burada tekrar etmek önemli. Teknolojinin bilinçli kullanımı önemli. Teknolojiyi, onların ellerinden alamayız, almamalıyız da. Sadece daha doğru, bilinçli kullanımı konusunda rol model olarak gençleri yönlendirmeliyiz.

KK9E: Sosyal medyadan gençleri uzaklaştırmak yerine sosyal medyayı doğru şekilde yönlendirerek gençleri bu dijital kanala entegre edip bu kanalları da güçlendirip Türkiye'yi kalkındırmanın yolunu bulmalıyız.

KK12E: Teknoloji kullanımı artıyor. "Sanal arkadaş" kavramıyla gerçek ilişkilerden çok, sanal ilişkiler geliştirerek güvenme, sırrını açma eğilimleri yüksek. Sanal ilişkilerin insani ilişkilerden daha fazla önemsendiği bir durum var. Teknolojik aletlerle haşır neşir

olmak üst seviyede olmasına rağmen, bu sosyal medya ile sınırlı olup teknolojik okuryazarlık çok düşük seviyede seyrediyor. Örneğin, gençlerin bir kısmı internet üzerinde araştırma yapamamakta veya internet üzerinden yapılabilecek temel işlevleri yerine getirememektedir. Giyim kuşam algısı; sosyal medyanın yarattığı güzellik algısı ile şekilleniyor. Sosyal medya fenomenlerinin etkisi gözlemleniyor.

6. Yetişkin-Genç İletişimi

KK1E: Ailevi sıkıntıları olan öğrenci kardeşlerimiz de olabiliyor.

KK2E: Gençler “Büyükler bizimle ilgilenmiyor, onların tek bildiği şey kanunlar, kurallar.” diyor. Bu kanun ve kuralları yıkarsak ve gençlerimizin gönüllerine girersek ben bu gençlerimizin hepsini kazanabileceğimizi düşünüyorum.

KK5K: Ebeveynler olarak bizler gençleri anlamakta biraz geride kalıyoruz. Bizler ve gençlerin aralarındaki makas maalesef giderek açılıyor. Anne babalar çocuklarını anlamakta zorlanıyor. Bilgisayar ve telefonla çok fazla ilgilenme diyorlar ebeveynler fakat bakıyoruz ki ebeveynlerin kendileri ilgileniyorlar.

Ebeveynlerin söyledikleri ve yaptıklarının aynı olmadığını maalesef görüyorum.

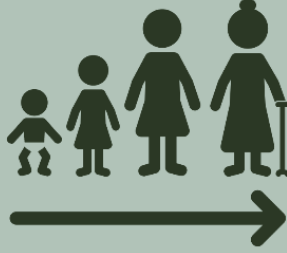
KK6E: Ben yetişkinlerde sorun olduğunu düşünüyorum. Onlar sosyal medyadan bizlere sorunlarını iletiyorlar, gözden kaçırabiliyoruz bunları. Çırpınmak bizim görevimiz, sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz.

KK7K: Kendimize şu soruyu soralım: Gerçekten gençleri tanıyor muyuz, anlıyor muyuz, anlamak için çaba gösteriyor muyuz? Ortak dili bulmak gerçekten çok önemli. Kullandığımız araç aslında verdiğimiz mesajdır.

KK10K: Gençlerin en önemli ihtiyacı bilgi değil; ilgi-dir. Bilgiye çok rahat ulaşıyorlar; ama samimi bir yüz, bir sıkıntı yaşadığında sığınacağı bir liman bulmak istiyorlar.

KK12E: Gençler, aileler tarafından anlaşılmadığını ve önemsenmediğini düşünüyorlar. Ailelerden olumlu yönlerinin de görülmesini istiyorlar. Baskıcı, kendisini anlamayan aile yerine, neşesini de sevincini de paylaşan, kendisini kabul eden, hayallerini önemseyen aile beklentisi var. Aile içi ilişkilerinin problemlili

olması, gençliği il dışı tercih ve yaşama şartlarına sevk ediyor.

Kendimize şu soruyu soralım: Gerçekten gençleri tanıyor muyuz, anlıyor muyuz, anlamak için çaba gösteriyor muyuz?

Gençlerle yetişkinler arasında bir iletişim problemi bulunmaktadır ancak zannedildiği gibi burada sorun ağırlıklı olarak gençlerde değildir. Yetişkinler de gençleri anlama konusundaki eksikliklerini dile getirmektedir.

KK1E: Gençler, iletişimlerinin büyük çoğunluğunu kendi akranları ile kurmaktadır. Yetişkin insanlar ile ihtiyaç duydukları kadar (markette alışveriş, dolmuşta yolculuk gibi) iletişime geçmektedir ve iletişimlerinde sorun yoktur.

7. Değerlerdeki Değişim

KK4E: Gençlerin değer anlayışı altındaki değişimin diğer tüm maddeleri etkilediğini ve değiştirdiğini düşünüyorum. Yani gençleri gelecekte o değer anlayışına bağlı neler bekliyor. Gençlerin gelecekte sorumluluk anlayışı o değer anlayışına bağlı. O değer anlayışı neyse beklentisi de o. Toplum tasavvuru da o değer anlayışına bağlı. Dolayısıyla değer anlayışının değişmesinin her şeyi değiştirdiğini düşünüyorum. Evet, bugün gençlerin değer anlayışı değişti.

Gençlerde değer anlayışı ve sorumluluk anlayışı değişmektedir.

KK7K: Düşünce, duygu, davranış, değerler. Düşünceleri düzenleyen şey değerlerimizdir. Düşünceler fazlasıyla zihnimize gelir, ama onları düzene sokacak olan şey değerlerdir. Gençler bu noktada dünyaya nasıl değer atfediyorlar, bunu anlamak önemlidir.

KK8E: Gençlerin uygunsuz davranışları hukuki anlamda formeldir ama gerçek hayatta informeldir. Belirli ölçülerde müdahale etmemiz gerekir, burada uygun davranmak çok önemli. Uygunsuzluğu sadece

cinsellik olarak görmemek gerek, küfür vs. de uygunsuz davranışlardan sayılmalı. Bunları görmezden gelmemeli, müdahale etmeliyiz. Emniyet çalışanları yasalar ile hareket eder. Ama biz informel normları bir kenara atamayız, biz toplumsal normları, değerler üzerine inşa etmeliyiz, uygun yöntemlerle yeterince doğru müdahalelerde kullanmalıyız.

KK9E: Gösteriş merakı çok fazla. Maddi durumu iyi olmasa bile en iyisini giymek, en iyisini yemek, en iyi mekânda fotoğraf çekilmek istiyor.

KK1E: Gençlerimizin çok büyük oranında değer algısının bulunduğu, doğru ya da yanlışın ne olduğunu bildikleri, neyin topluma uygun neyin uygun olmadığını büyük oranda bildikleri görülmektedir. Ancak bu değer yargılarına gençlerin çok az bir kısmının uymadığı, yani sigara içen bir babanın çocuğuna oğlum sigara zararlı içme demesi gibi benzer bir durum olduğu değerlendirilmiştir. Şehir kültürü ile bilinmezlik durumunun ortaya çıkması ile toplumun değer yargılarına aykırı davranmaları halinde onları eleştirecek, ayıplayacak kimsenin olmaması sebebiyle daha rahat bir şekilde değer yargılarına aykırı davranabildikleri gözlemlenmiştir.

8. Din(darlık) Algısı

KK13E: Din sosyoloğu olarak ifade etmeliyim ki, son dönemde çalıştığım merkez ve ilgi duyduğum alanlar açısından konuya baktığımda Türkiye’de dindarlık meselesi yanlış zeminde konuşuluyor. Özellikle gençlik dindarlığı konusunda durum daha fazla böyledir. İstatistikler manipule edilebiliyor. Dindarlık en çok manipule edilen alanlardan biridir. Bir kere dindarlık göreceli bir kavramdır. Kamuoyunda bunları konuşanların çoğu bilmiyor. Gerçekte olan şey neslin değişmesi, din ve dindarlık anlayışının değişmesidir. Bu konu sadece gençler özelinde konuşuluyor. Ama değişen sadece gençler değil, toplum değişiyor, biz de (yetişkinler de) değişiyoruz. Ama her değişimi bozulma olarak okuyamayız. İnanlığın başından beri hayat değişiyor, toplum değişiyor. Ama genel olarak biz bugün birçok konuda geçmişten iyi durumda olduğumuzu düşünüyoruz. Genlerdeki değişimi soğukkanlılıkla değerlendirmeliyiz. Her değişimi bozulma olarak okumak zorunda değiliz.

KK10K: Ben bütün inançlara aynı mesafeliyim cümlesini çok duyuyorum artık. İslam’ı sorguladığını öğreniyoruz ğrencilerin. Bu ğrenciler, dini anlamda alt yapısı olan bireyler. Ailesinde demek ki bir sorun

var. Otoriter, baskıcı ailelerdeki çocuklar kimlik inşasını tamamlayamıyorlar.

KK12E: Belirli bir ahlak anlayışları yok ancak “iyi insan olma” düşüncesi her şeyi yapabileceklerine yeterli sebep oluşturuyor. “Evet, bunu yapıyorum ama ben iyi bir insanım.” Dine bakışları sert.

KK1E: Gençlerde ateizm ve deizme sempati duyulduğuna dair iddialar mevcuttur. İlimizin muhafazakâr bir yapısının olduğu bilinmektedir. Ancak dini hususlarda sorun yaşandığına dair herhangi (ciddi) bir veri bulunmamaktadır.

9. Çevresel İmkânlara Yönelik Bilgi Yetersizliği

KK3K: Oryantasyon eksikliği var, gençler, üniversitenin ve devlet kurumlarının imkânlarına ilişkin bilgi sahibi değiller. Bu konuda biz eksiğiz, bunları öğrencilerimize bildirmemiz gerekiyor. Demek ki gelişim ihtiyacı olan öğrencilerimize bizim ulaşmamız gerekiyor. Gençlerin çevrelerini tanımaları ve kendilerine sunulan imkanlardan haberdar olmaları için oryantasyon eksikliğini tamamlamalıyız.

Oryantasyon eksikliği sebebi ile gençlerin bir kısmı devlet kurumlarınca gençlere sunulan imkanların varlığından haberdar değildir. Bu konuda oluşturulacak iletişim ağı gençlerin imkânlarla ulaşımını kolaylaştıracaktır.

KK4E: Yurtlarımızda bağlama gitar vs. kurslar açıyoruz. Bu imkânlar var, grup oluşturursanız biz imkân tanıyoruz. Halk eğitim aracılığıyla ekip oluşturulursa yurtlarda tamamen öğrencilere yönelik olarak müzik,

spor, autocad vb. kursları açıyoruz. Yurt yönetimine sunabiliyoruz bu teklifleri. Gençler konuşunca gençlerin bazı imkânlardan haberi yok. SAMEK, İŞKUR, Tarım Bakanlığı vb. devlet destek veriyor. Ancak gençlerin bundan pek haberi yok, bunları duyurmamız gerekiyor, bunlar olursa sorunların çoğu ortadan kalkar.

KK11K: Biz kurum olarak ücretsiz faaliyetler yapıyoruz amacımız bunları tanıtmak. Gitar, bağlama vs. ama talep olmuyor, enstrümanlar var, olmasa da buradan alabiliyorsunuz diyoruz ama öğrenciler diyor ki biz duymadık bilmiyoruz.

10. Sektör-Öğrenci Buluşması

K K12E: Sanayinin gençler ile entegrasyonu güçlendirilmeli. Üniversite gençliği merkezi bir yönetim sistemi ile sağlıklı ve güvenilir çalışma ve staj alanlarına yönlendirilmeli.

B.STK/ÖZEL SEKTÖR TEMSİLCİLERİ

Bu kısımda görüşlerine yer verilen katılımcılar sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve özel sektör temsilcilerinden oluşmaktadır. Bunlar arasında özel okul temsilcileri, erkek kuaförü, bayan kuaförü, servis işletmecisi, kafeterya işletmecisi gibi özel işletme sahipleri ile meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri bulunmaktadır. Özel sektör temsilcilerinin gençlere hizmet veren işletmelerden seçilmesine dikkat edilmiştir. Kafe işletmecisi, kuaför, servis işletmecisi gibi alanlardan gelen katılımcıların gençlerin farklı zaman ve ortamlarda gözlemlenmesi konusundaki katkılarının gençlik profilinin gözlemlenmesi ve gençlerin sorunlarının doğru tespit edilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

1. Potansiyellerin Değerlendirilmesi

ÖSK3E: Toplantıda gözüme çarpan şey; gençlerin iyi yönlerini görmekten çok kötü noktalara odaklanması. İyi şeyler yapmak isteyen gençler var, yanında var olacak, bu noktalara değinmeliyiz.

2. İstihdam Politikaları

ÖSK1E: İstihdam politikaları ile gençlik politikaları uyuşmuyor. Çoğunlukla nicel iyileştirmelere yatırım yapılıyor. Örneğin, Türkiye'deki üniversiteli sayısına baktığımız zaman bunun nüfus olarak benzer örnek olabilecek Almanya ile çok farklılıklar arz ettiğini, Türkiye'deki üniversiteli sayısının toplum oranına bağlı olarak fazla olduğunu ve bunun da hem toplumun beklentileri hem de mezun olan üniversiteli gencin beklentilerini karşılama düzeyinde ciddi sorunlar ürettiği ifade edilebilir.

ÖSK1E: Biz problemle karşılaşmadan gençleri buna hazırlamıyorsa bu sıkıntı oluşturur. Eğer onları hazırlayabilirsek ileride karşılaşacakları sorunları daha rahat çözebileceğiz.

3. Gençlik Mekânlarının Denetimi

ÖSK2E: Ara sokaklarda tamamen maddi kaygılarla açılan kafeler var. Gençlere zarar veren işler yapan kişiler, bu mekânları mesken tutabiliyor. Tamamen maddi kaygı içerisinde açılan kafeler bunlar. Bunun dışında AVM'ler ve restoranlar gençleri yozlaştırıyor. Sosyal alanların değiştirilmesi gerekiyor.

4. Sektör-Öğrenci İşbirliği

ÖSK2E: Sermaye sahibi biri olarak söylüyorum, Sakarya'da organize sanayi bölgeleri var, buradaki tüccar ve esnaflar öğrencilere olanak sağlayabilirler, destek verebiliriz.

5. Teknolojinin (Doğru) Kullanımı

ÖSK2E: Bence bizim en büyük sıkıntımız, kendi dijital liderlerimizi yetiştiremememiz. İHA, SİHA diyor ortaokuldaki çocuklar bile. Çünkü reklamı iyi yapıyor. Bizim kendi fenomenlerimizi üretmemiz gerekiyor. Ben ticaretin %80'ini dijitale taşıdım. Bundan kaçış yok, kendi müspet youtuberlarımızı üretmeliyiz. Şerli ortamı görüyoruz ama hayır taraflarını kullanmalıyız.

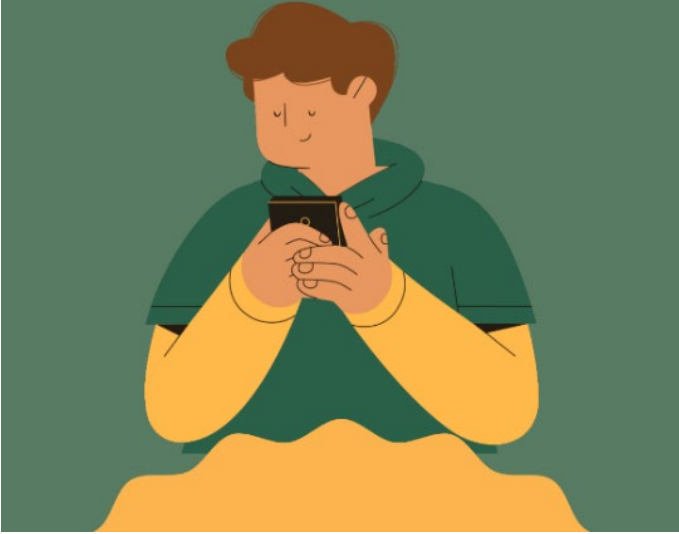
olarak görüyorlar. Onun şeytanlaştırılmasından rahatsız oluyorlar. Bunun aktif olarak kullanılıp, insanlarla iletişim olarak kullanılmasını doğru buluyorlar. Biz de bunu yapıyoruz. Sakarya'daki gençler, sosyal medyadan bizleri görerek etkinliklerimize katılıyorlar.

6. Zararlı Alışkanlıklar

ÖSK5E: Ben gençlerin endişesini ifade etmesini doğru buluyorum. Gençlerimizde bazen algı zayıflığı olabiliyor. Ben o kadar olumlu perspektiften bakamıyorum. Gençler her şeyi siyasetle ilişkilendiriyorlar. Bağımlılık çok ciddi problemler.

ÖSK4K: Bağımlılık yaşı küçülmeye başladı, 13 yaşında danışanlarımız var. Tüm dünyada kötü alışkanlıklar arttı. Bize gelen danışanlar genellikle 25 yaş altı, gençliğin önemli sorunlardan biri bağımlılık.

**Gençlerin en büyük sorunlarından
biri bağımlılık!
Bağımlılık yaşı küçülmeye
başlamıştır.**

7. Değerlerin Değişimi

ÖSK2E: Sakarya'da toptan hizmet veren bir firmayız. Gençler, kafe ve restoranlarda mutlak hürriyet istiyorlar, kimse bize karışamaz modundalar. Her şeyin

başında, gençlere özgürlük denen şeyin ne olduğunun anlatılması lazım. İnsan ne kadar hürdür, ne kadar özgürdür, bunun anlatılması lazım.

8. Çözüm Önerileri

ÖSKK6 Teknoloji kullanımı ve sanal arkadaş kavramlarıyla ilgili izlenecek çözüm yolu ise gençlere güven duygusunu vermekten geçiyor. Ailenin genç bireylerle çocukluktan kurdukları ilişkiler çok önemli. Bir

genç ailesiyle her şeyini paylaşabilmeli. Ailesini her daim yanında olduğunu hissedebilmeli. Bu güveni çocukluktan itibaren duyabilen birey genç yaşlarda sanal arkadaşlara güven duymaktansa ailesiyle sorunlarını paylaşmayı tercih edecektir. Aynı şekilde zararlı alışkanlıklara yönelimin fazla olması da aile kaynaklıdır. Genci, çocuğunu anlamayan aile kendi elleriyle çocuğunu zararlı alışkanlıkları tüketmeye itiyor. Ailesi tarafından dinlenmeyen, fikirlerine saygı duyulmayan genç de akranları tarafından sevilme istediği ve bu tarz gruplara dâhil olmak istediği için sigara, alkol gibi zararlı ürünleri tüketmeye başlıyor. Bu sorunun çözümü de gene ailede ve biraz da eğitim sisteminde başlıyor. Çocuğuna sevgiyle ve güvenle yaklaşabilen aile yapısını oluşturmamız gerekli.

ÖSK4K: Gençlerin becerileri gelişmiyor, özellikle bağımlı bireylerin yapabilecekleri pek bir şey yok. Bağımlılığın önleyici süreçleri ile ilgili çeşitli beceriler geliştirilmeli. Bağımlılara, nasıl başladınız diye sorduğumuzda arkadaş ilişkileri deniliyor. Bağımlılık yaşı küçülmeye başladı, 13 yaşında danışanlarımız var.

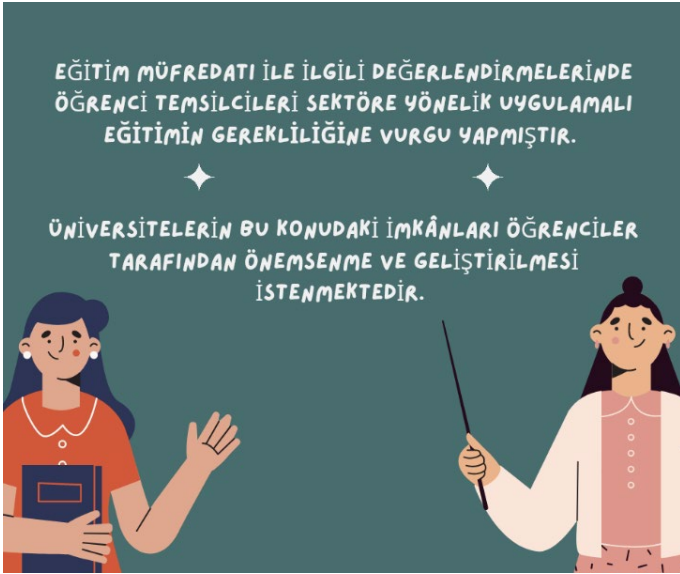
ÖSK2E: Gençlerin, çocukların spora yönlendirilmesi lazım.

C. ÖĞRENCİ TEMSİLCİLERİ

Çalıştay raporunun bu kısmında görüşlerine yer verilen katılımcılar, öğrenci temsilcilerinden oluşmaktadır. Çalıştayan en önemli amaçlarından biri gençlik profilinin doğru oluşturulması ve gençlik sorunlarının doğru okunmasıdır. Bu sebeple konuyla ilgili paydaşların çeşitliliğine ve temsil kabiliyetine özellikle dikkat edilmiştir. Öğrenci temsilcilerinin katılımı çalıştayan odak noktasının bizzat “özneler” tarafından ortaya konması bakımından önemli görülmüştür. Bu başlık altında görüşlerine yer verilen katılımcılar yukarıda (STK temsilcileri) zikredilen sivil toplum kuruluşlarının belirlediği öğrenci temsilcileri yanında SAÜ’de faaliyetini sürdüren kulüp temsilcileri ve Sakarya Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi gençlik temsilcilerinden oluşmaktadır. Kulüp temsilcilerinden seçilen katılımcılar öğrenci topluluğunun faaliyet alanları dikkate alınarak çeşitlendirilmiştir.

1. Potansiyellerin Değerlendirilmesi

ÖTK4E: Teknofest'e kendim ilgim duymasaydım, hocalarım beni yönlendirmezdi, bu konuda eksiklik yaşadım. Teorik bilgiden oluşmamalı dersler, biraz daha çalışmaya yönelik olmalı.

ÖTK6E: Yatırımcılarımız var ama bunları gençlerle buluşturabilmemiz gerekiyor. Bazı üniversitelerde arkadaşlarımız var, 30'un üzerinde şirket, Teknofest için havuz oluşturuyor, maddi destek sunuyor, yol gösteriyor, bunlar değerli kazanımlar.

2. Kategorize Etme

ÖTK3E: Gençler olarak X-Y kuşağı isimlendirmelerine sığdırılmamalıyız, bizleri o kalıplara sokmamalılar. Düşünen gençlerin sağ-sol dememesi gerektiğini düşünüyorum.

3. Gençlerin Algıladığı Problemler

Ekonomik Problemler

ÖTK2E: Ekonomi büyük sorun, aileden-devletten aldıkları yetmiyor gençlere. Benim bir sürü arkadaşım var, adam kantinde çay içemiyor, eve dönecek parası yok.

ÖTK4E: Maddi zorluklar hayatın her yanında var. Ben otobüs parası düşünüyor olmaktan üzülüyorum teknik programlara giderken. Teknik programları öğrenmemiz isteniyor, ama tamamı bize gösterilmedi ve ücretsiz olarak verilmedi. Benim öğrenmem gereken programların %20'sinin ücreti karşılandı; gerisini biz ödedik. Ama bazı üniversitelerde %50'sinin karşılandığını duydum. Bu meseleye Sakarya Üniversitesi el atmalı.

ÖTK5E: Arkadaşlarım kredimi nasıl ödeyeceğim diye düşünüyor, çay paramı nasıl ödeyeceğim diye düşünüyorum ama gençlerin bunu değil kendini gerçekleştirmeyi düşünmesi gerekiyor. Biz hiçbir şeye ulaşamayınca umudumuz, hayata bağlılığımız azalıyor. Ben KYK'da kalıyorum, Batı'ya bakıyorum gençler eğleniyor, enstrüman çalıyor. Ben yapamıyorum. Benim bunları düşünmemem gerekiyor. Kendimi nasıl

geliştireceğimi düşünmeliyim, kiramı düşünmemeliyim.

ÖT K6K: Her dönemde zorluk var, ama ne kadar olumlu görürsen gör, KYK şartları çok zor. Sakarya Üniversitesinde üç tane Starbucks benzeri kafe varsa ve hepsi doluysa, arz talep meselesi yani. Demek ki insanlar bunu seviyor. Evet, zorlanan öğrenciler var,

ama zorlanmayanlar da var. Ben bu kadar mağduriyeti doğru bulmuyorum. Lüks takılmak biraz tercih meselesidir. İmkanları var ki lüks tüketebiliyorlar.

Politik Problemler

ÖTK2E: Üniversite patlaması yaşandı. Baraj kaldırıldı. Gençlerin temel sorunları üniversite bünyesinde çözülemez. Bu temel sorunlar üst devlet kademelerine iletilmeli. Adalet ve liyakat çözülmesi gereken sorunlardan önemlileri arasındadır.

Sosyal Problemler

ÖTK7E: Gençlerin sosyal medya kullanmasının sebebi sosyalleşememesidir. Arkadaşımın bulduğumuzda telefona bakmıyoruz, ama sosyalleşmediğimizde biz telefona bakıyoruz.

Genç-Yetişkin İlişkileri

ÖTK1K: Omuzlarımızda pek çok farklı yük var, gelecek-iş vs. Z kuşağına fazla anlam yüklüyoruz. Ama sadece genciz, hata yapmaya meyilliyiz buna imkânımız var. (Yetişkinlerin yanlış algısına işaret edilmiştir.)

ÖTK2E: Herkesi dinledim burada ancak şöyle bir ek-siklik hissettim; öğrenci sorunlarına üst perdeden bakıyorlar hocalarımız. Gençleri özentisi ve ahlaktan yoksun gösteriyorlar. Bu durum (özentisi), gençliğin doğasında var. Gençler özenir bu doğal, gençlere özenecekleri üst kültür oluşturmalı.

ÖTK8E: Birbirimizden çok şey bekliyoruz. Büyükler bizden çok şey bekliyor, hepimiz bireyiz, kendi hayatlarımız var insan olduğumuz unutulmadan hareket etmeliyiz.

Değerlerin Değişimi

Öğrenci Temsilcilerine göre;

- Gençlerin yaşları gereği bazı şeylere karşı özentsisini doğal karşılamak gerekir.
- Onlara rol model gösterilmelidir.
- Çünkü günümüzün gençleri çok farklı bir dünyada yetişmektedir.
- Bilgi kaynakları ve etkileşim alanları oldukça geniştir.
- Gençlerin değer anlayışlarından yoksun yetişmesi
- onlarda anlam arayışı doğurmaktadır.

ÖTK1K: Biz teknolojinin içine doğduk, rasyonel bilgiye doğrudan ulaşıyoruz. Bu konuda nasihatlere ihtiyacımız yok. (rasyonel bilgi açısından). Pek çok olaya şahit oluyoruz, pek çok görüşe din, dil ve ırka

açık büyüdük ve büyüyoruz. X-Y kuşağının bireyleri gibi kendi mahallemizde oynayamıyoruz. Kardeşimin netteki oyun arkadaşlarından ikisi Rus. Babam bunu nasıl anlayacak? Değerlerimizden uzak büyüdük; Bu noktadaki kopukluk gençleri anlam arayışına ve umutsuzluğa itiyor.

SONUÇ

Her bir gelişim döneminin özellikleri, problemleri, ihtiyaçları ve beklentileri birbirinden farklılık gösterir. Bu nedenle her bir dönemi yakın mercekten incelemek o döneme ilişkin daha geniş bilgi edinmeyi sağlayacaktır. Bu amaçla gerçekleştirilen “Sakarya Gençlik Profili Çalıştayı”nda kamu, özel sektör/STK ve öğrenci temsilcileri, ergenlerin ve beliren yetişkinlik dönemindeki bireylerin (gençlerin) sorunlarını ve ihtiyaçlarını değerlendirdiler. Kamu kurumu temsilcileri, öncelikli olarak gençlerin dikkate değer potansiyellerinin bulunduğu ve bu potansiyelin değerlendirilmesi, öğrenci-sektör iş birliği sağlanarak öğrencilerin sağlıklı ve güvenilir staj alanlarına yönlendirilmesi gerektiğine dikkat çektiler. Bunun yanı sıra, gençlerin çevresel imkanlara yönelik bilgilendirilmeye ihtiyacı olduğu, bu kapsamda gençlere oryantasyon çalışmaları düzenlenerek bu ihtiyacın karşılanması gerektiği ifade edilmiştir. Kamu çalışanları gençlerin yaşadığı sorunlara ilişkin sahadaki gözlemlerini de paylaşmışlardır. Bu gözlemlere göre gençlerin; gelecek kaygısı, ekonomik problemler, za-

zararlı alışkanlıklar, teknolojinin doğru kullanımı, yetişkin-geçer iletişimi, din(darlık) algısı ve değerler konusunda çeşitli sorunlar yaşadığı belirtilmiştir.

Özel sektör/STK çalışanları da kamu çalışanları ile benzer şekilde gençlerin potansiyellerine ve sektör-öğrenci iş birliğinin sağlanmasına dikkat çekmişlerdir. Özel sektör/STK çalışanlarının gözlemlerine göre; istihdam politikaları, gençlik mekânlarının denetimi, teknoloji kullanımı, değerler ve zararlı alışkanlıklar konusunda sorunlar yaşanmaktadır. Bununla birlikte katılımcılar tarafından kültür ve spor faaliyetlerine yönlendirme, teknolojinin doğru kullanımı, beceri geliştirme konularında gençlerin desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir. Aynı zamanda gençlerin aile ile ilişkilerinin güçlendirilmesi de vurgulanan noktalardan biri olmuştur.

Kamu çalışanları ve özel sektör/STK temsilcilerinin dikkat çektiği gibi öğrenci temsilcileri de gençlerin potansiyelleri olduğunu ve bunların uygulama dersleri, eğitici rehberliği, sektör-öğrenci iş birliği yoluyla daha da güçlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Gençlerin çeşitli kategorizasyonlarla (X, Y, Z; sağcı-solcu vb.) kalıplara sokularak etiketlenmemesi ge-

rektiği değinilen konular arasındadır. Öğrenci temsilcileri ayrıca, gençlerin çeşitli alanlarda sorunlar yaşadığını ifade etmişlerdir. Bu sorunlar arasında; ekonomik, politik ve sosyal problemler, genç-yetişkin ilişkilerine dair problemler ve değerler yer almaktadır.

Çalıştayda, gençler tarafından vurgulanan iki nokta dikkat çekmektedir. Bunlardan ilki gençlerin anlaşıl-maya ihtiyaçları vardır. İkincisi gençler, kendi dışındaki kesimler tarafından çeşitli kategorilere dâhil edilerek tanımlanmak istememektedirler. Gençlerin kendi döneminin koşulları içerisinde değerlendirilmesi gerekir. Gençlere göre, yetişkinler çoğunlukla kendi gençliklerini referans alarak gençliği yargılamaktadır.

Sonuç olarak her üç grupta da; gençlerin potansiyelleri vurgulanmış ve yaşanan ekonomik problemler konusunda ortak görüş sunulmuştur. Bunun yanı sıra kamu kurumu ve özel sektör/STK temsilcileri, gençlerin teknoloji kullanımı ve zararlı alışkanlıklara yönelik problemlerinin olduğunu belirtmişler, bu problemlere yönelik teknolojinin doğru kullanımını teşvik etme, beceri geliştirme, kültür sanat faaliyetlerine yöneltme gibi çözüm önerileri sunmuşlardır.

ÇALIŞTAY KURULLARI

Çalıştay Bilim Kurulu

Prof. Dr. Sevim ATILA DEMİR

Sakarya Üniversitesi

Prof. Dr. Tuncay AYAS

Sakarya Üniversitesi

Prof. Dr. Mahmut Hakkı AKIN

Medeniyet Üniversitesi

Doç. Dr. Abdullah İNCE

Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. İslam CAN

Selçuk Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İsmail AKYÜZ

Sakarya Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İhsan KUTLU

Sakarya Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer ÜZÜMCÜ

Namık Kemal Üniversitesi

Erol ERDOĞAN

Argetus Araştırma

Çalıştay Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Abdullah İNCE

SAÜ GENÇMER

Doç. Dr. Mustafa ARSLAN

SAÜ GENÇMER

Dr. Öğr. Üyesi İsmail AKYÜZ

SAÜ GENÇMER

Doç. Dr. Furkan BEŞEL

Sakarya Büyükşehir Belediyesi

Veysel ÇIPLAK

Sakarya Büyükşehir Belediyesi

Ahmet ÖKSÜZOĞLU

Sakarya Büyükşehir Belediyesi

Fatih ALTUN

EKSEN Derneği

SAKARYA
**Gençlik
Profili** | ÇALIŞTAY
RAPORU

SAKARYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ